

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **JUDr. M. K., správca konkurznej podstaty úpadcu J., S. D. K. v konkurze, so sídlom: L., K., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. J. T., so sídlom: O., K. proti žalovaným: **1./ JUDr. J. D., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu C. J. P. B., S. D. v konkurze, so sídlom: H., P. B., IČO: X.** (pôvodne J. S. D. P. B.), zast. advokátom JUDr. K. P., so sídlom: C., P. B., **2/ J. M., akciová spoločnosť, so sídlom: C., P. B., IČO: X.**, zast. advokátkou JUDr. J. Z., so sídlom: A., K., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade: **C. J. P., S. D., so sídlom: K., P., IČO: X.**, zast. advokátom JUDr. K. V., so sídlom: K., P., **o určenie neplatnosti právnych úkonov**, vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 5Cb/601/1999, na dovolanie žalovaných v 1./ a 2./ rade proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. apríla 2011, č. k. 5Obo 77/2010-510, právoplatný 29. júna 2011, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26. 04. 2010, sp. zn. 5Cb/601/1999-429 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 04. 2011, č. k. 5 Obo 77/2010-510 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa rozsudkom zo dňa 26. 04. 2010, č. k. 5Cb/601/1999-429 určil, že právne úkony, a to: Zmluva o majetkovom vklade uzavretá medzi J., S. D. K. a J., S. D. P. B. dňa 17. 10. 1997, predmetom ktorej je majetkový vklad – veľkokapacitná predajňa potravín K., B., budova súp. č. X. na parcele č. X., obec K., k. ú. Ť.,

evidovaná na LV č. X. na katastrálnom odbore Okresného úradu K. IV, vrátane k nej uzavretých dodatkov zo dňa 18. 03. 1998 a 26. 06. 1998 a Vyhlásenie o nepeňažnom vklade J. S. D. P. B. do spoločnosti J. M., a. s., P. B., IČO: X. zo dňa 10. 03. 1999, a to nehnuteľnosti zapísanej na LV č. X. kat. úz. Ť., stavba, budova súp. č. X., stojaca na parcele č. X., v celosti, v podiele 1/1, sú neplatné. Súčasne uložil žalovanému v 1. rade povinnosť nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 331,94 eur a žalovanému v 2. rade rovnako povinnosť nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu trovy konania vo výške 520,47 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Rozhodol tak v nadväznosti na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho zo dňa 26. 11. 2009, č. k. 6Obo 98/2009-372, ktorým najvyšší súd zrušil predchádzajúci rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 25. 06. 2009, č. k. 5Cb/601/1999-234 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd tak rozhodol z dôvodu nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku pre neposúdenie naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti vyššie označených právnych úkonov. Prvostupňovému súdu preto uložil, že až po posúdení otázky a zistení, že žalobca má naliehavý právny záujem na podanie určovacej žaloby, vyrieši otázku platnosti predmetných právnych úkonov. Súčasne súdu prvého uložil v súlade s § 93 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) rozhodnúť o návrhu C. J. P., S. D., P., K., IČO: X., na vstup vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade.

Prvostupňový súd o vstupe C. J. P., S. D., so sídlom: K., P., IČO: X., rozhodol uznesením zo dňa 25. 01. 2010, č. k. 5Cb/601/1999-399, ktorým vstup označeného subjektu ako vedľajšieho účastníka do konania na strane žalovaného v 2. rade, pripustil.

Po doplnení dokazovania písomnými dokladmi a prednesmi účastníkov konania dospel súd prvého stupňa k nasledovným záverom:

J., S. D. K. (ďalej len J. S. K.) na náhradnom zhromaždení delegátov konanom dňa 31. 12. 1998 prijala rozhodnutie o zrušení D. a vstupe do likvidácie s tým, že za likvidátora bol ustanovený Ing. A... Š., na ktorého podľa § 70 ods. 2 Obchodného zákonníka (ďalej len ObchZ) prešla pôsobnosť štatutárneho orgánu konať v mene spoločnosti podľa § 72. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu K. I. zo dňa 27. 10. 2008 týkajúceho sa žalobcu súd zistil, že od 31. 12. 1998 ako likvidátor žalobcu bol zapísaný Ing. A... Š. a vstup do likvidácie ku dňu 01. 01. 1999 bol zapísaný na základe zápisnice zo zasadnutia náhradného zhromaždenia delegátov zo dňa 04. 12. 1998. Žaloba podaná spoločnosťou J. S. K.

v likvidácii, prvostupňovému súdu doručená dňa 12. 04. 1999, bola za žalobcu podpísaná advokátom JUDr. M. H., a to na základe plnomocenstva zo dňa 04. 02. 1999 podpísaného likvidátorom Ing. A. Š.. Majetková likvidácia znamená vzájomné vyrovnanie práv a záväzkov zrušeného družstva. Keďže likvidátor zistil, že predmetná nehnuteľnosť bola vložená do majetku J. S. D. P. B. (ďalej len J. S. P. B.) a bol presvedčený, že sa jedná o neplatnosť právnych úkonov, ktorými sa nehnuteľnosť dostala do vlastníctva žalovaného v 2. rade, bolo jeho právom a povinnosťou riešiť majetkové nároky s tým spojené. Z dôvodu, že dohodu o výške vyrovnacieho podielu považoval za neplatnú, mal súd za to, že bol oprávnený robiť úkony na jej vyhlásenie za neplatnú, ako aj úkony spojené s navrátením nehnuteľnosti do majetku žalobcu. Bol preto oprávnený aj zmocniť advokáta na podanie žaloby o neplatnosť či už právneho úkonu žalobcu, ktorým predmetnú nehnuteľnosť vložil do majetku žalovaného v 1. rade, ako aj právneho úkonu žalovaného v 1. rade, ktorým nehnuteľnosť vložil do majetku žalovaného v 2. rade. Vzhľadom na uvedené námietku uplatnenú žalovanými spočívajúcu v nedostatku takéhoto práva likvidátora, vyhodnotil súd prvého stupňa za nedôvodnú a z tohto z dôvodu sa ani necítil byť viazaný rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach vydanými v inom konaní, v ktorých súd zaujal iný právny názor. Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 04. 08. 1999 bol na majetok žalobcu - J. S. K. vyhlásený konkurz a do funkcie správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. P. P.. Od 12. 04. 2006 je ako správca konkurznej podstaty zapísaný JUDr. M. K., ktorý si podanú žalobu po vyhlásení konkurzu na majetok J. S. K. osvojil, a to prípisom zo dňa 02. 10. 2000.

Z rozhodnutia prvostupňového súdu ďalej vyplýva, že u žalovaného v 1. rade došlo dňom 25. 02. 2004 k zmene obchodného mena na C. J. P. B., S. D.. Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11. 04. 2005, sp. zn. 2K 221/2004 bol na jeho majetok vyhlásený konkurz a za správkyňu konkurznej podstaty bola ustanovená JUDr. J. D..

Vo vzťahu k námietke žalovaných o nedostatku spôsobilosti žalobcu v predmetnom konaní, prvostupňový súd uviedol, že túto posúdil odvolací súd vo svojom uznesení zo dňa 26. 11. 2009 zhodne so súdom prvého stupňa s tým, že nebol splnený dôvod na zastavenie konania z dôvodu neodstrániteľného nedostatku – podmienky konania, pre ktorú nemôže súd vo veci konať a rozhodnúť.

Námietku žalovanej v 1. rade o tom, že žalobca vzal späť žalobu, súd považoval za nedôvodnú. Poukázal na to, že takéto podanie nie je založené v spise a sám žalobca

uviedol, že v tomto konaní žalobu späť nevzal. Rovnako za nedôvodnú vyhodnotil súd prvého stupňa námietku *res iudicata*, uplatnenú žalovanými, nakoľko uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. 05. 2007, č. k.: 9Cbi/87/2005-268 o schválení Dohody o súdnom zmieri zo dňa 25. 04. 2007 sa vzťahuje iba na nehnuteľnosti, ktoré sú jej predmetom a sú v uznesení výslovne uvedené. Predmetná nehnuteľnosť v tomto uznesení uvedená nie je. V Prílohe č. 1 Dohody o súdnom zmieri, uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade, ktorá nie je uvedená vo výrokovej časti uznesenia, je v bode 1/ uvedené, že v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 16Cb 469/99, žalobca (JUDr. M. K., SKP J. S. K.) vezme späť žalobu a súčasne zruší predbežné opatrenie. V poslednej vete prílohy sa uvádza, že v prípade ďalších neuvedených súdnych sporov, ktoré by sa vyskytli po podpísaní tejto dohody, účastníci navzájom konanie zastavia. V konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 16Cb 469/99 bolo konanie zastavené tak, ako je to uvedené vyššie. Ak však žalobca, napriek dohode v poslednej vete Prílohy č.1 k Dohode o súdnom zmieri, žalobu v tomto konaní späť nevzal, súd je povinný o nej rozhodnúť. S uvedeným právnym posúdením sa stotožnil aj odvolací súd vo svojom uznesení zo dňa 26. 11. 2009, v ktorom námietku *res iudicata*, uplatnenú žalovanými, vyhodnotil za nedôvodnú.

Vo vzťahu k námietke premlčania, uplatnenú žalovanými, súd uviedol, že táto nie je dôvodná v prípade, ak sú právne úkony absolútne neplatné. Žaloba sa práve takejto neplatnosti v konaní dovoľáva, a to s odvolaním sa na rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), podľa ktorého ak zmluva, ktorá svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom, je od počiatku absolútne neplatná a nie je rozhodné, či účastníci zmluvy o dôvode jej neplatnosti vedeli. Súd považujúc právne úkony za absolútne neplatné, námietku premlčania za dôvodnú nepovažoval. Za nedôvodnú vyhodnotil aj námietku vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade o tom, že právne úkony, ktorých neplatnosť žalobca navrhuje určiť, nie je možné posudzovať podľa § 39 OZ. Súd mal za to, že uvedené ustanovenie sa vzťahuje na posúdenie tak vzťahov vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka, ako aj vzťahov vzniknutých podľa Obchodného zákonníka. Argumentoval, že všeobecná úprava právnych úkonov, a to aj obchodnoprávných úkonov, je uvedená v Občianskom zákonníku, čo vyplýva aj z nadpisu tretej časti, prvej hlavy, dielu II. Obchodného zákonníka, ktorý znie „Niektoré ustanovenia o právnych úkonoch“.

K tvrdeniu vedľajšieho účastníka vo vzťahu k ust. § 267 ods. 1 ObchZ (v zmysle ktorého „Ak je neplatnosť právneho úkonu ustanovená na ochranu niektorého účastníka, môže sa tejto neplatnosti dovolávať iba tento účastník.“) súd uviedol, že Zmluva o majetkovom vklade, uzatvorená medzi úpadcom a žalovaným v 1. rade, je zmluvou podľa druhej časti Obchodného zákonníka, a preto pre ňu ustanovenie § 267 ods. 1 prvá veta ObchZ neplatí.

Prvostupňový súd ako predbežnú otázku posudzoval, či je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetných právnych úkonov. Vyplývajúc z názoru odvolacieho súdu, v zásade možnosť žaloby na plnenie vylučuje existenciu naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe, avšak treba pripustiť, že žalobca má právo na určovaciu žalobu vtedy, ak takáto žaloba nie je samoučelná a ak rieši sporný vzťah aspoň v základoch. Z dôvodu, že v prejednávanej veci je v katastri nehnuteľností ako vlastník dotknutej nehnuteľnosti zapísaný žalovaný v 2. rade, pričom však žalobca tvrdí, že vlastníkom je naďalej on, mal súd prvého stupňa za to, že ide o neistý právny stav medzi účastníkmi konania. Na jeho nápravu spravidla slúži žaloba o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ale nemožno vylúčiť ani žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu, ak jej vyhovením možno napomôcť k odstráneniu stavu právnej neistoty. Ak súd vyhovie žalobe o neplatnosť právnych úkonov, ktorými nadobudli nehnuteľnosť osoby, ktoré boli do katastra nehnuteľností zapísané ako vlastníci nehnuteľnosti, správa katastra podľa § 34 ods. 2 katastrálneho zákona vyznačí stav pred týmito právnymi úkonmi. V predmetnej veci pred zápisom C. J. P. B. a J. M., a. s., P. B., bol ako vlastník predmetnej nehnuteľnosti zapísaný úpadca. Preto mal súd za to, že je daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti právnych úkonov, ktorými žalovaní v 1. a 2. rade nadobudli predmetnú nehnuteľnosť do svojho vlastníctva.

Súd prvého stupňa ďalej poukázal na § 233 ods. 1, ods. 2 ObchZ, v zmysle ktorého pri zániku členstva za trvania družstva má doterajší člen nárok na vyrovnací podiel. Vyrovnací podiel sa určí pomerom splateného členského vkladu doterajšieho člena násobeného počtom ukončených rokov jeho členstva k súhrnu splatených členských vkladov všetkých členov násobených ukončenými rokmi ich členstva. Rovnako poukázal na úpravu podľa § 223 ods. 4 a 5 ObchZ platnú v čase uzatvorenia Zmluvy o majetkovom vklade, ktorá pripúšťala, aby sa člen družstva zaviazal k ďalšiemu členskému vkladu. J. S. K. uvedenú zákonnú možnosť využila a písomne vyhotovenou zmluvou dohodla s J. S. P. B., poskytnutie

ďalšieho nepeňažného členského vkladu, a to nehnuteľnosti - veľkokapacitnej predajne potravín K., Belehradská č. 20, ktorá bola znaleckým posudkom ocenená na 10.841.337,-- Sk za súčasného dohodnutia, že predmetná nehnuteľnosť bude vložená do novovzniknutej akciovej spoločnosti, v ktorej sa J. S. K. stane akcionárom.

Dodatkami z 18. 03. 1998 a 26. 06. 1998, ktoré tvoria nedeliteľnú súčasť Zmluvy o majetkovom vklade, došlo k zmene pôvodnej zmluvy, a to tak, že bol vypustený bod IV. zmluvy, podľa ktorého J. S. P. B. sa zaviazala predmetnú nehnuteľnosť vložiť do novovzniknutej akciovej spoločnosti, ktorej jedným z účastníkov bude J. S. K., okamžite po zaregistrovaní spomínanej akciovej spoločnosti. Zmluva bola súčasne doplnená o bod, podľa ktorého po ukončení členstva v J. S. P. B. má J. S. K. nárok na vyrovnací podiel vo výške základného členského vkladu.

Výška základného členského vkladu J. S. K. do J. S. P. B. bola 20 000,-- Sk, čo znamená, že vyrovnací podiel žalobcu by bol 20 000,-- Sk. Z konania nevyplývalo, že by sa J. S. K. stala akcionárom J. M., a. s., do majetku ktorého C. J. S. P. B. predmetnú nehnuteľnosť vložila ako nepeňažný vklad, pričom podľa dohody v Zmluve o nepeňažnom vklade bolo dohodnuté, že J. S. K. sa stane akcionárom spoločnosti, do ktorej bude predmetná nehnuteľnosť vložená. Tým, že predmetná nehnuteľnosť bola vložená do majetku spoločnosti J. M., a. s., ktorej akcionárom sa nestala J. S. K., bola predmetná nehnuteľnosť úplne vylúčená z majetku J. S. K. bez akejkol'vek náhrady.

Vyrovnaní podiel 20 000,-- Sk bol žalovaným v 1. rade žalobcovi vyplatený dňa 12. 04. 1999. Súd prvého stupňa preto posudzoval Zmluvu o majetkovom vklade zo dňa 17. 10. 1997 v znení jej dodatkov a mal za to, že poskytnutie nepeňažného vkladu J. S. K. do C. J. S. P. B. v hodnote cca 10 mil. Sk, keď pri ukončení členstva J. S. K. má tento nárok na vyrovnací podiel vo výške 20 000,-- Sk, je dohodou v rozpore s dobrými mravmi, a preto je podľa § 39 OZ absolútne neplatná. Navyše v konaní neboli ani predložené dôkazy, že zhromaždenie delegátov schválilo uzatvorenie zmluvy o vklade za uvedených podmienok.

Prvostupňový súd z výpisov z obchodného registra spoločností C. J. S. P. B. a J. M., a. s., zistil, že v roku 1999, kedy boli robené úkony uvedených spoločností spojené so splatením zvýšeného základného imania spoločnosti J. M., a. s., o sumu 9 900 000,-- Sk D. C. J. S. P. B., nepeňažným vkladom - predmetnou nehnuteľnosťou, oba subjekty mali rovnakého

štatutárneho zástupcu, a to Ing. M. S.. V spoločnosti J. M., a. s., bol Ing. S. predsedom predstavenstva v období od vzniku spoločnosti dňa 03. 11. 1997 do 18. 07. 2002 a v D. C. J. S. P. B. bol predsedom predstavenstva v období od 25. 02. 1993 do 27. 12. 2001. Z uvedeného súd prvého stupňa vyvodil záver, že ak o určitých skutočnostiach mal vedomosť žalovaný v 1. rade, vzhľadom na totožnosť predsedu predstavenstva, mal o týchto skutočnostiach vedomosť aj žalovaný v 2. rade.

Mimoriadne valné zhromaždenie J. M., a. s., konané dňa 10. 03. 1999, na ktorom bolo schválené zvýšenie základného imania o 18 mil. Sk, bolo za účasti Ing. M. S. a Ing. P. S.. Predstavenstvo J. S. P. B. schválilo nepeňažný vklad za účelom zvýšenia základného imania v spoločnosti J. M., a. s. o predmetnú nehnuteľnosť v hodnote podľa znaleckého posudku (výpis z uznesenia zo zasadnutia predstavenstva J. S. P. B.). Vyhlásenie o nepeňažnom vklade zo dňa 10. 03. 1999 za J. S. P. B. podpísal Ing. P. S. ako člen predstavenstva. Z výpisu z obchodného registra označeného subjektu vyplýva, že Ing. P. S. bol v období od 25. 02. 1993 do 27. 12. 2001 členom predstavenstva, pričom za družstvo koná navonok predseda alebo podpredseda predstavenstva družstva, prípadne predstavenstvom poverený iný člen predstavenstva. Takéto poverenie pre Ing. P. S. však súdu predložené nebolo, v dôsledku čoho nebol oprávnený podpísať prehlásenie o nepeňažnom vklade. Na prípise J. S. P. B. zo dňa 12. 03. 1999, adresovanému OÚ Košice I. sú dva nečitateľné podpisy, ktoré podľa notárskeho overenia sú podpismi Ing. M. S. a Ing. M. D..

Žalovaný v 1. rade, zastúpený predsedom predstavenstva Ing. M. S., ktorý za žalovaného v 1. rade podpísal Zmluvu o majetkovom vklade, ako aj dodatky k nej, mal vedomosť o tom, že žalobca vkladá predmetnú nehnuteľnosť v hodnote 10 841 337,-- Sk (podľa znaleckého posudku) do majetku žalovaného v 1. rade s tým, že po zrušení členstva má nárok na vyrovnací podiel iba vo výške základného členského vkladu 20 000,-- Sk. Rovnako mal vedomosť, že žalobca sa nestane akcionárom žalovaného v 2. rade, do majetku ktorého bola predmetná nehnuteľnosť žalovaným v 1. rade vložená.

Súd mal taktiež za preukázané, že o uvedených podmienkach vloženia nehnuteľnosti žalobcom do majetku žalovaného v 1. rade, mala vedomosť aj spoločnosť J. M., a. s., v ktorej v čase vykonávania úkonov spojených s vložením uvedenej nehnuteľnosti žalovaným v 1. rade do majetku žalovaného v 2. rade, vykonával funkciu predsedu predstavenstva Ing. M. S..

Prvostupňový súd zastal názor, že vedome a úmyselne dohodnúť prevod majetku v hodnote viac ako 10 mil. Sk za cenu 20.000,-- Sk, je konaním, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, a preto je takýto úkon - Zmluva o majetkovom vklade zo dňa 17. 10. 1997 v znení jej dodatkov absolútne neplatným úkonom od počiatku, v dôsledku ktorej skutočnosti sa žalovaný v 1. rade vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti nestal. Z dôvodu, že Zmluvu o majetkovom vklade, týkajúcu sa výšky vyrovnacieho podielu je potrebné posudzovať ako celok, nebolo možné vysloviť absolútnu neplatnosť iba časti tejto zmluvy, pretože by tým neboli splnené podmienky konania v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Dosiahnutie toho, aby bola dosiahnutá náprava napadnutých právnych úkonov účastníkov konania, je možné len tak, že sa dosiahne stav, aký bol pred uvedenými úkonmi, čo znamená, aby ako vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti bol opäť zapísaný úpadca.

Keďže nikto nemôže na iného previesť viac práv ako sám má, za absolútne neplatný vyhodnotil súd prvého stupňa aj úkon žalovaného v 1. rade, a to Vyhlásenie o nepeňažnom vklade zo dňa 10. 08. 1999, ako jednostranný právny úkon, ktorým žalovaný v 1. rade danú nehnuteľnosť vložil do spoločnosti žalovaného v 2. rade. Tento mal vedomosť o tom, že žalovaný v 1. rade nadobudol predmetnú nehnuteľnosť v rozpore s dobrými mravmi, a preto sa nemôže dovolávať dobromyseľnosti pri nadobudnutí uvedenej nehnuteľnosti do jeho majetku.

Námietku žalovaných o tom, že následne do budovy boli investované ďalšie milióny, súd prvého stupňa vyhodnotil tak, že pri posudzovaní ceny predmetnej nehnuteľnosti vychádzal z jej hodnoty, ktorú mala v čase napadnutého právneho úkonu, a nie z ceny, akú má v súčasnosti.

Na základe uvedených skutkových a právnych záverov súd prvého stupňa žalobe vyhovel.

Na odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade, ako aj vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací rozsudkom zo dňa 20. 04. 2011, č. k. 5Obo 77/2010-510 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, ods. 2 O. s. p. potvrdil. Mal za to, že prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie pre zistenie skutkového stavu veci a následne z neho vyvodil právne správne závery. Zastal názor, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je logické bez známk šikanózneho charakteru.

Vo vzťahu k námietke žalovaných týkajúcej sa aktívnej procesnej legitímácie likvidátora na udelenie plnej moci advokátovi na podanie určovacej žaloby, odvolací súd uviedol, že vzťah medzi štatutárnym orgánom a likvidátorom sa spravuje ust. § 68 ods. 5 a § 72 ObchZ, v zmysle ktorých štatutárny orgán vykonáva svoju pôsobnosť len v takom rozsahu, v akom neprešla na likvidátora. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že J. S. K. vstúpila do likvidácie dňom 01. 01. 1999 a ako likvidátor bol zapísaný Ing. A... Š.. Poukázaním na ust. § 72 ods. 1 ObchZ odvolací súd vyslovil, že výpočet úkonov smerujúcich k likvidácii spoločnosti má dvojaký význam. Na jednej strane určuje pôsobnosť likvidátora (rozsah jeho konateľského oprávnenia), na strane druhej vymedzuje povinnosti likvidátora v rámci vykonávania likvidácie. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že likvidátor zastupuje spoločnosť pred súdmi a inými orgánmi, uplatňuje pohľadávky a prijíma plnenia. Poukázal na predchádzajúci názor odvolacieho súdu vyplývajúci z jeho skoršieho rozhodnutia zo dňa 26. 11. 2009, č. k. 6Obo 98/2009-372, v ktorom vyslovil, že žalobca mal spôsobilosť byť účastníkom konania (J., S. K. v likvidácii, K.), pričom žaloba bola podpísaná osobou oprávnenou na takýto úkon - advokátom podľa udelenej plnej moci likvidátorom. Likvidátora k takémuto postupu oprávňovalo ust. § 72 ods. 1 ObchZ, keďže po preskúmaní dokladov zistil, že zmluvy, ktoré sú predmetom tohto konania, sú neplatné. K námietke žalovaných o nedostatku aktívnej legitímácie likvidátora na podanie žaloby preto odvolací súd neprihliadol.

Rovnako odvolací súd neprihliadol k námietke nedostatku aktívnej procesnej spôsobilosti správcu konkurznej podstaty z dôvodu jej nedôvodnosti. V tejto súvislosti poukázal § 14 ods. 1 písm. d/ Zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej len ZKV), v zmysle ktorého konanie je prerušené, ak správca konkurznej podstaty nechce v tomto konaní pokračovať. Pokračovanie, resp. nepokračovanie v konaní je teda na vôli správcu konkurznej podstaty. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že správca konkurznej podstaty JUDr. P. P., ako aj nový správca konkurznej podstaty JUDr. M. K. navrhli pokračovať v prerušenom konaní podľa ust. § 14 ods. 5 ZKV, preto sa správca konkurznej podstaty stal účastníkom v tomto konaní namiesto úpadcu. Mal za to, že neobstojí tvrdenie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade o tom, že správca konkurznej podstaty má svoje právomoci a svoje povinnosti stanovené v § 15 a § 19 ZKV. Uviedol, že správca konkurznej podstaty má právo podávať i žaloby na plnenie podľa Občianskeho alebo Obchodného zákonníka, ak ide o majetok, ktorý by mal patriť do konkurznej podstaty (napr. vymáhanie

úpadcových pohľadávok). Nie je podstatné, či predmetná nehnuteľnosť bola zapísaná do konkurznej podstaty, pretože túto môže správca zapísať do konkurznej podstaty po skončení tohto konania. Odvolací súd poukázal na právnu úpravu v § 68 ods. 5 ObchZ, ktorá upravuje rovnakým spôsobom vzťah štatutárneho orgánu spoločnosti a likvidátora, ako aj vzťah štatutárneho orgánu spoločnosti a správcu konkurznej podstaty. V nadväznosti na svoje predchádzajúce rozhodnutie zo dňa 26. 11. 2009, č. k. 6 Obo 98/2009-372 vyslovil názor, že správca konkurznej podstaty sa stal účastníkom súdneho konania namiesto úpadcu.

Vo vzťahu k námietke *res iudicata* odvolací súd uviedol, že s touto sa dostatočne vysporiadal súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí, pričom táto bola odvolacím súdom už v jeho predchádzajúcom uznesení zo dňa 26. 11. 2009, č. k. 6Obo 98/2009-372 preskúmaná so záverom o jej nedôvodnosti.

Vo vzťahu k navrhovanému dôkazu, a to Stanovám žalovaného v 1. rade, odvolací súd uviedol, že súd prvého stupňa v danej veci postupoval v súlade s ust. § 120 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého môže súd výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Keďže však súd prvého stupňa skúmal absolútnu neplatnosť právnych úkonov, postupoval správne, keď vychádzal z úkonov vykonaných účastníkmi konania a navrhovaný dôkaz neskúmal majúci za to, že predmetom jeho skúmania nebola platnosť, resp. neplatnosť týchto stanov. Vzhľadom na uvedené odvolací súd k námietkam odvolateľov v tomto smere neprihliadol.

Rovnako odvolací súd neprihliadol k tvrdeniu odvolateľov, že v predmetnej veci išlo o relatívnu neplatnosť právnych úkonov, a preto súd prvého stupňa mal skúmať oprávnenosť vznesenej námietky premlčania. Odvolateľom vytkol, že ušlo ich pozornosti, že prvostupňový súd vyslovil absolútnu neplatnosť predmetných úkonov, a teda postup prvostupňového súdu, keď k vznesenej námietke premlčania neprihliadol, bol správny. Zdôraznil, že pri vyslovení, resp. určení, že právny úkon je absolútne neplatný, tento úkon sa nepremlčuje a nemôže byť ani konvalidovaný následnou dohodou.

V ďalšom sa odvolací súd venoval námietke vedľajšieho účastníka na strane žalovaného v 2. rade, ktorý namietol porušenie jeho základného ústavného práva nielen vo vzťahu k nedotknuteľnosti vlastníctva, ale aj vo vzťahu k zákonnosti súdneho postupu a rozhodovania. V tejto súvislosti poukázal na čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý garantuje právo vlastníť majetok každému, súčasne však vyslovil svoj názor, že takáto

garancia sa nevzťahuje na majetok, ktorý bol nadobudnutý v rozpore s právnymi normami Slovenskej republiky. Vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti J. S. K. nebolo v konaní spochybnené, spochybnené boli následné právne úkony, a to Zmluva o majetkovom vklade, uzatvorená medzi J. S. P. B. a J. S. K. dňa 17. 10. 1997 a Vyhlásenie o nepeňažnom vklade J. S. P. B. do spoločnosti J. M., a. s. P. B., ktorými došlo k porušeniu dobrých mravov pri nadobudnutí nehnuteľnosti do majetku J. M., a. s.. Odkazom na § 39 OZ sa odvolací súd s právnym záverom súdu prvého stupňa vysloveným v tejto otázke stotožnil v plnom rozsahu.

Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ďalej vyplýva, že žalovaní sa odvolávajú pri stanovení výšky vyrovnacieho podielu na Stanovy žalovaného v 1. rade, pripúšťajú však aj dohodu, ktorá by výšku vyrovnacieho podielu riešila inak, ale nevyjadrujú sa k základnému problému, a to, že už v čase podpisu Zmluvy o majetkovom vklade a Vyhlásenia o nepeňažnom vklade J. S. P. B. do J. M., a. s., P. B., boli tieto spoločnosti personálne prepojené. Z uvedeného jednoznačne vyplynulo, že dohoda o tom, že J. S. K. sa stane akcionárom žalovaného v 2. rade, nebude splnená napriek tomu, že nehnuteľnosť žalobca vkladal ako nepeňažný vklad do základného imania žalovaného v 1. rade s podmienkou, že ak táto nehnuteľnosť bude vložená ako nepeňažný vklad za účelom zvýšenia základného imania v J. M., a. s., stane sa žalobca akcionárom tejto spoločnosti. Tomuto záveru nasvedčuje aj námietka odvolateľa, že žalobca sa mal súdnou cestou domáhať tohto práva. Takýto postup vyhodnotil odvolací súd v rozpore so Zmluvou, pretože obidvaja účastníci mali svoje práva a povinnosti z nej vyplývajúce, pričom je v rozpore s dobrými mravmi, aby jeden svoje povinnosti plnil, ale svojich práv sa mal domáhať súdnou cestou a druhá strana svoje práva akceptovala, no svoje záväzky plniť nechcela, resp. neplnila.

Vo vzťahu k námietke žalovaných týkajúcej sa nepreukázania naliehavého právneho záujmu žalobcu na určovacej žalobe, odvolací súd poukázaním na § 80 písm. c/ O. s. p. uviedol, že tento druh žaloby, ktorá má preventívny charakter, prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, keď jej prostredníctvom možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemohlo dôjsť iným spôsobom. Stotožnil s názorom prvostupňového súdu, že určovacia žaloba, ktorou možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, je účinnejšia než iné právne prostriedky, zodpovedá obsahu a povahe príslušného právneho vzťahu a možno ňou dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov.

Odvolací súd zhodnotiac, že ďalšie námietky odvolateľov sú nedôvodné, konštatoval, že prvostupňový súd sa vysporiadal so všetkými námietkami vznesenými žalovanými.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. podľa úspechu účastníkov v konaní. Keďže žalobcovi ako úspešnému účastníkovi trovy v odvolacom konaní nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

Rozsudok odvolacieho súdu nadobudol právoplatnosť dňa 29. 06. 2011.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný v 1. rade (č. l. 527 - 535) aj žalovaný v 2. rade (č. l. 523 - 525) s tým, že žalovaný v 1. rade sa svojím podaním pripojil k dovolaniu žalovaného v 2. rade a naopak. Dovolatelia prípustnosť dovolania odôvodnili tvrdením, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., konkrétne k vade podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), pričom žalovaný v 2. rade namietol aj vadu podľa § 237 písm. d/ O. s. p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo). Dôvodnosť dovolania odôvodnili ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci – žalovaný v 2. rade) a § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci – žalovaný v 1. rade).

Žalovaný v 1. rade odňatie možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. vzhladol v postupe odvolacieho súdu, keď na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie. Uviedol, že žalovaný v 1. rade spolu s ďalšími účastníkmi konania na strane žalovaných navrhol odvolaciemu súdu vykonanie dôkazu Stanovami J. S. D. P. B.. Ide o internú právnu normu žalovaného v 1. rade platnú v čase uzavretia Zmluvy o majetkovom vklade zo dňa 17. 10. 1997, ktorá určuje presný výpočet určenia výšky vyrovnacieho podielu, od ktorej žalobca odvodzuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu titulom jeho rozporu s dobrými mravmi. Tým, že odvolací súd len vyslovil, že prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie pre zistenie skutkového stavu, konal v rozpore s § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p.. Žalovaný v 1. rade odvolaciemu súdu ďalej vytkol, že vo výroku, ani v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevysporiadal s jeho návrhom zo dňa 24. 05. 2010, aby sa vyjadril k otázke prípustnosti dovolania pre prípad potvrdzujúceho rozhodnutia, čím mu tiež odňal možnosť konať pred súdom. Nesprávne právne posúdenie veci podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. vzhladol žalovaný v 1. rade v nesprávnom posúdení otázky platnosti namietaných právnych úkonov,

rovnako namietol nesprávne vyhodnotenie prekážky res iudicata vo vzťahu ku konaniu vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/87/2005, ako aj otázky aktívnej legitímácie žalobcu na podanie žaloby.

Žalovaný v 2. rade vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 237 písm. d/ O. s. p. vzniesol námietku spočívajúcu v prekážke veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata). Túto prekážku podľa jeho názoru zakladá uzavretie Dohody o súdnom zmieri, ktorá bola schválená uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. 05. 2007, sp. zn. 9Cbi/87/2005. Poukázal na bod 1. prílohy tejto Dohody, v ktorom je uvedené, že v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 16Cb/469/99 žalobca vezme žalobu späť a v poslednej vete prílohy je uvedené, že v prípade ďalších neuvedených sporov, ktoré účastníci voči sebe vedú, konania navzájom voči sebe zastavia. Žalovaný v 2. rade má za to, že príloha Dohody o súdnom zmieri je jeho neoddeliteľnou súčasťou a keďže Dohoda bola schválená uznesením súdu, pokladá právne vzťahy medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade za upravené a nevidí dôvod konania vo veci vedenej pod sp. zn. 5Cb/601/1999.

V ďalšej časti svojho dovolania žalovaný v 2. rade namietol vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom). Túto žalovaný v 2. rade odôvodnil nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia tvrdiac, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku nevysporiadal s otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu: „Vyhlásenie o nepeňažnom vklade J. S. P. B. do spoločnosti J. M., a. s. P. B. zo dňa 10. 03. 1999 zapísanej na LV č. X. pre k. ú. Ť.“. Odvolaciemu súdu vytkol, že uviedol len dôvody totožné s dôvodmi prvostupňového súdu, ktoré sa však týkajú Zmluvy o majetkovom vklade, uzavretej medzi J. S. K. a J. S. P. B. dňa 17. 10. 1997, resp. jej dvoch dodatkov. Rovnako namietol, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou vzťahujúcou sa k výpočtu vyrovnacieho podielu, spočívajúcou v tvrdení, že právna úprava uvedená v ust. § 233 a 234 ObchZ upravuje, že výpočet vyrovnacieho podielu môže byť určený len v stanovách a ak tomu tak nie je, použije sa zákonná úprava. Z uvedeného má za zrejmé, že dohoda o výške vyrovnacieho podielu podľa platného právneho poriadku nemá právne účinky. V tejto súvislosti odvolaciemu súdu vytkol, že v jeho rozhodnutí chýba aj odôvodnenie, prečo nepripustil vykonanie dôkazu Stanovami J. S. P. B.. Žalovaný v 2. rade vykonanie dôkazu uvedenými stanovami nenavrhol z dôvodu pochybnosti o ich platnosti, ale z dôvodu, že ide o listinu spôsobilú preukázať jeho tvrdenia dôležité pre konanie za účelom posúdenia predmetu sporu

a rozhodnutia vo veci samej. Odvolaciemu súdu tiež vytkol, že v rozpore s § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaujal stanovisko k argumentácii žalovaného v 2. rade o tom, že súd prvého stupňa mylne interpretuje, že vyrovnávací podiel je protihodnotou majetkového vkladu a v tejto súvislosti mylne interpretuje aj rozpor s dobrými mravmi. V jeho rozhodnutí tiež absentuje odôvodnenie, prečo považuje za správny postup súdu prvého stupňa v otázke aktívnej legitímácie - posúdenia právomoci likvidátora žalobcu.

Odňatie možnosti konať pred súdom vzhliadol žalovaný v 2. rade (podobne ako aj žalovaný v 1. rade) aj v tom, že odvolací súd rozhodol bez nariadenia pojednávania napriek tomu, že vo veci bolo potrebné doplniť dokazovanie, konajúc tak v rozpore s § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p..

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. žalovaný v 2. rade odvolaciemu súdu vytkol jeho posúdenie otázky platnosti Zmluvy o majetkovom vklade v nadväznosti na jeho dodatky. Má za to, že aj prípadná neplatnosť dodatku k Zmluve o nepeňažnom vklade žalobcu do spoločnosti žalovaného v 1. rade nemôže mať vplyv na platnosť samotnej zmluvy, ani na platnosť nepeňažného vkladu žalovaného v 1. rade do spoločnosti žalovaného v 2. rade. Rovnako zastal názor, že záver súdu o tom, že vyrovnací podiel bol nízky a v rozpore s dobrými mravmi, nemôže byť dôvodom na odňatie vlastníckeho práva žalovaných ako tretieho subjektu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dovolatelia navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 20. 04. 2011, č. k. 5Obo 77/2010-510 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

K dovolaniu žalovaných v 1. a 2. rade sa ostatní účastníci konania nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorí sú zastúpení advokátmi (§ 241 ods. 1, veta druhá O. s. p.), najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.) alebo rozsudok odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. (§ 238 ods. 3 O. s. p.).

Dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu znaky vyššie uvedených rozhodnutí nemá. V prejednávanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Košiciach ako súdu prvého stupňa, pričom však vo výrokovej časti prípustnosť dovolania nevyslovil. Vzhľadom na uvedené je nepochybné, že dovolanie žalobcu v zmysle ustanovení § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O. s. p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu, uvedenú v § 237 O. s. p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania, smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O. s. p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O. s. p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd, vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia, majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia. Ak je totiž konanie postihnuté niektorou z väd, vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., možno dovoláním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 238 O. s. p. vylúčené.

Dovolatelia vo svojich dovolaniach namietli vady konania podľa § 237 písm. d/ a f/ O. s. p., v zmysle ktorých dovolanie je prípustné, ak v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, súčasne, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi znemožnila realizácia tých jeho procesných práv, ktoré sú mu Občianskym súdnym poriadkom priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

K odňatiu možnosti žalovaných konať pred súdom malo podľa ich názoru dôjsť tým, že odvolací súd v rozpore s ust. § 157 ods. 2 O. s. p. riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie a o odvolaní rozhodol bez pojednávania napriek tomu, že navrhli vykonať dokazovanie Stanovami J. S. D. P. B..

Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Toto právo bezpochyby neznamená povinnosť súdu zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania, musí však splňať limity zákonného rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p. a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky vznesené účastníkmi v priebehu konania.

Nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia dovolateľa vzhladli vo vzťahu k návrhu žalovaného v 1. rade, aby sa odvolací súd pre prípad potvrdzujúceho rozhodnutia vyjadril k otázke prípustnosti dovolania. Rovnako namietli, že sa odvolací súd nevysporiadal s otázkou naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu „Vyhlásenie o nepeňažnom vklade J. S. P. B. do spoločnosti J. M., a. s., P. B. zo dňa 10. 03. 1999“, nedostatočne sa vysporiadal s otázkou aktívnej legitímácie likvidátora žalobcu a ani nezaujal stanovisko k otázke výpočtu vyrovnacieho podielu.

Podľa § 233 ods. 1 až 5 ObchZ, pri zániku členstva za trvania družstva má doterajší člen nárok na vyrovnací podiel. Vyrovnací podiel sa určí pomerom splateného členského vkladu doterajšieho člena násobeného počtom ukončených rokov jeho členstva k súhrnu

splatených členských vkladov všetkých členov násobených ukončenými rokmi ich členstva. Pre určenie vyrovnacieho podielu je rozhodný stav čistého obchodného imania družstva podľa riadnej individuálnej účtovnej závierky za účtovné obdobie, ktoré predchádza účtovnému obdobiu, v ktorom členstvo zaniklo. Pri určovaní výšky vyrovnacieho podielu sa neprihliada na imanie, ktoré je v nedeliteľnom fonde, a ak to vyplýva zo stanov, aj v iných zabezpečovacích fondoch. Takisto sa neprihliada na vklady členov s kratším ako ročným členstvom pred dňom, ku ktorému sa ročná účtovná závierka zostavuje. Právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu je splatné uplynutím troch mesiacov od schválenia riadnej individuálnej účtovnej závierky za účtovné obdobie predchádzajúce účtovnému obdobiu, v ktorom zanikla účasť spoločníka v spoločnosti, alebo ak takáto riadna účtovná závierka schválená nebola, tak uplynutím troch mesiacov odo dňa, keď mala byť schválená. Nárok na podiel na zisku vzniká len za obdobie trvania členstva. Ustanovenia odsekov 2 až 4 sa použijú, len pokiaľ stanovy neurčujú inak.

Podľa § 234 ods. 1 ObchZ, vyrovnací podiel sa uhrádza v peniazoch, ak zákon alebo stanovy neurčujú iný spôsob vyrovnania. Stanovy môžu určiť, že v prípadoch, keď členský vklad spočíval úplne alebo sčasti v prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnosti na družstvo, môže člen žiadať vyporiadanie vrátením tejto nehnuteľnosti, a to v hodnote, ktorá je evidovaná v majetku družstva v čase zániku jeho členstva. Ak je výška vyrovnacieho podielu menšia, než je hodnota vrátenej nehnuteľnosti, je nadobúdajúci člen povinný uhradiť družstvu rozdiel v peniazoch. Stanovy môžu určiť, že obdobne sa postupuje aj v prípade, keď spočíval členský vklad v poskytnutí iného vecného plnenia. Družstvo zodpovedá členovi, ak nakladá s majetkom družstva spôsobom, ktorý by toto vrátenie znemožňoval.

Z vyššie citovaného ustanovenia § 233 ObchZ je zrejmé, že výpočet vyrovnacieho podielu určujú stanovy družstva a iba ak tomu tak nie je, použije sa zákonná úprava (§ 233 ods. 5 ObchZ). Súhlasne s dovolateľmi má preto dovolací súd za to, že v tejto súvislosti odvolaciemu súdu v rozhodnutí absentuje relevantné odôvodnenie, prečo nepripustil vykonanie dôkazu Stanovami J. S. P. B., ktoré určovali presný spôsob určenia výšky vyrovnacieho podielu. Žalovaný v 2. rade vykonanie dôkazu uvedenými stanovami nenavrhol z dôvodu pochybnosti o ich platnosti, ale z dôvodu, že ide o listinu spôsobilú preukázať jeho tvrdenia dôležité pre konanie za účelom posúdenia predmetu sporu a rozhodnutia vo veci samej. Nešlo totiž o posúdenie platnosti, či neplatnosti týchto stanov,

ale tieto mali preukázať stanovenie výšky vyrovnacieho podielu, z dôvodu ktorého sú rozsudky prvostupňového a odvolacieho súdu v týchto častiach nepreskúmateľné.

Tak, ako sa vo veci konajúce súdy riadne nevysporiadali s otázkou výpočtu vyrovnacieho podielu, absentuje v rozhodnutí odvolacieho súdu odôvodnenie týkajúce sa návrhu žalovaného v 1. rade o prípustnosti dovolania pre prípad potvrdzujúceho rozhodnutia.

Podľa § 238 ods. 3 O. s. p., dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Podľa názoru dovolacieho súdu, vyslovenie prípustnosti dovolania nie je závislé od vôle účastníka konania a odvolací súd nie je povinný návrh účastníka na vyslovenie prípustnosti dovolania proti jeho rozhodnutiu akceptovať. Posúdenie otázky zásadného právneho významu a jej formulovanie je výslovne na rozhodnutí a uvážení odvolacieho súdu. Odvolací súd si môže, ale i nemusí osvojiť návrhy účastníkov, avšak v prípade, že návrh účastníka neakceptuje, má dovolací súd za to, že toto svoje rozhodnutie je povinný v odôvodnení uviesť a aspoň v minimálnom rozsahu sa s návrhom účastníka v tomto smere aj vysporiadať.

Žalovaný v 2. rade v ďalšom namietol nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k otázke aktívnej procesnej legitímácie likvidátora. Odvolaciemu súdu vytkol, že sa nevyjadril k jeho žiadosti o zaujatie stanoviska, akú právnu istotu má účastník konania v prípade, ak v dvoch rovnakých veciach s rovnakými účastníkmi a rovnakým predmetom sporu, na tom istom súde, ten istý sudca rozhodne opačne. O uvedené dovolateľ žiadal v nadväznosti na rozhodnutie prvostupňového súdu, ktorý v konaní vedenom pod sp. zn. 5Cb/601/1999 v otázke aktívnej legitímácie likvidátora zaujal iný právny názor, než aký zaujal vo veci vedenej na tom istom súde pod sp. zn. 5Cb/785/2000, ktorý sa týkal rovnakých účastníkov a rovnakého predmetu sporu. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil tým, že rozhodnutím vydaným rovnako Krajským súdom v Košiciach v inom konaní, sa necíti byť viazaný.

V uvedenom smere odôvodnenie dovolateľom nastolenej problematiky v rozhodnutí odvolacieho súdu skutočne absentuje. V tejto súvislosti dovolací súd opakovane zdôrazňuje, že sa nevyžaduje, aby na každý argument účastníka, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ale ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko, Georgiadis c. Grécko).

Naproti tomu, pokiaľ ide o odôvodnenie naliehavého právneho záujmu žalobcu na určení neplatnosti právneho úkonu „Vyhlásenie o nepeňažnom vklade J. S. P. B. do spoločnosti J. M. a. s., P. B. zo dňa 10. 03. 1999“, ako aj o vyjadrenie sa k otázke zhodnotenia nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom majetkového vkladu žalobcu do spoločnosti žalovaného v 1. rade, v tomto smere má dovolací súd za to, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, v potrebnej miere zodpovedá zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Otázku naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti právnych úkonov posudzoval súd prvého stupňa ako otázku predbežnú (str. 13 - 14 prvostupňového rozsudku) a s jeho názorom sa odvolací súd stotožnil (str. 18 - 19 odvolacieho rozsudku). Rovnako sa súd prvého stupňa vyjadril k námietke žalovaných týkajúcej sa investovania ďalších peňazí do predmetnej nehnuteľnosti (str. 17 prvostupňového rozsudku).

Odňatie možnosti konať pred súdom dovolateľa ďalej vyvodzujú aj z toho, že odvolací súd rozhodol o ich odvolaní bez nariadenia pojednávania napriek tomu, že odvolaciemu súdu navrhli vykonanie dôkazu Stanovami J. S. D. P. B.. Tým, že odvolací súd len vyslovil, že prvostupňový súd vykonal dostatočné dokazovanie pre zistenie skutkového stavu, konal v rozpore s § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p..

Podľa § 214 ods. 1, ods. 2 O. s. p., na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak: a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 120 ods. 1, vety prvá a druhá O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná.

Z dikcie ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že na prejedanie odvolania, ktoré smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, musí predseda senátu nariadiť pojednávanie, okrem iného aj vtedy, ak je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie. Posúdenie, či v konkrétnom prípade je nevyhnutné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, je vecou úvahy odvolacieho súdu a nie účastníkov konania. Ak odvolací súd dospeje k záveru, že súd prvého stupňa náležitým spôsobom zistil skutkový stav veci, a preto nie je potrebné dokazovanie zopakovať alebo doplniť, nič mu nebráni (ak nejde o ostatné dva v zákone vymedzené prípady) o odvolaní rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

Žalovaní vo vzťahu k nutnosti nariadenia odvolacieho pojednávania argumentovali tvrdením, že navrhovaný dôkaz - Stanovy J. S. D. P. B., ako interná právna norma žalovaného v 1. rade platná v čase uzavretia Zmluvy o majetkovom vklade zo dňa 17. 10. 1997, určuje presný výpočet určenia výšky vyrovnacieho podielu, od ktorej žalobca odvodzuje absolútnu neplatnosť právneho úkonu titulom jeho rozporu s dobrými mravmi a ktorá je spôsobilá preukázať ich tvrdenia v konaní. V tejto súvislosti dovolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade ide o listinný dôkaz, ktorý je súčasťou s vecou súvisiaceho súdneho spisu. Podľa názoru dovolacieho súdu, samotná skutočnosť, že na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, nemá vplyv na jeho rozhodnutie, prečo navrhnutý dôkaz neskúmal, pretože pokiaľ by mal za to, že je na mieste naň prihliadnúť, mohol sa s ním riadne oboznámiť priamo zo spisu. Preto pokiaľ odvolací súd na prejednanie odvolania odvolacie pojednávanie podľa § 214 ods. 1 O. s. p. nenariadil, nepostupoval v rozpore so zákonom a žalovaným neodňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p..

Dovolateľ (žalovaný v 2. rade) v ďalšej časti svojho dovolania odôvodnil jeho prípustnosť poukázaním na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. 05. 2007, sp. zn. 9Cbi/87/2005, ktorým bola schválená Dohoda o súdnom zmieri účastníkov konania a ktorého existencia podľa tvrdenia dovolateľa zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, a teda je vadou konania podľa § 237 písm. d/ O. s. p..

Prekážka právoplatne rozhodnutej veci – res iudicata, ktorá vyplýva z ust. § 159 ods. 3 O. s. p., je jednou z neodstrániteľných prekážok konania a bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola opäť prejednaná. Za vec rovnakú treba považovať uplatnenie toho istého nároku alebo stavu, o ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, pokiaľ je súčasne daná totožnosť osôb a totožnosť predmetu konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, ak ten istý nárok alebo stav, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých

skutkových tvrdení, ktorými bol už uplatnený (z rovnakého skutku). Prekážku rozsúdenej veci však tvorí právoplatné rozhodnutie súdu iba v takom rozsahu, v akom sa o predmete konania rozhodlo, preto ak bola uplatnená iba časť nároku, tvorí právoplatné rozhodnutie prekážku res iudicata iba v rozsahu nároku, o ktorom bolo súdom už právoplatne rozhodnuté.

Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca sa v predmetnom konaní domáha určenia neplatnosti právnych úkonov, a to: Zmluvy o majetkovom vklade zo dňa 17. 10. 1997, predmetom ktorej je nehnuteľnosť - budova súp. č. X., postavená na parcele č. X., kat. úz. Ť., evidovaná na LV č. X., vrátane k nej uzavretých dodatkov zo dňa 18. 03. 1998 a 26. 06. 1998 a Vyhlásenia o nepeňažnom vklade zo dňa 10. 03. 1999, týkajúcej sa nehnuteľnosti - budovy súp. č. X., stojacej na parcele č. X., zapísanej na LV č. X., kat. úz. Ť..

Naproti tomu, predmetom konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 9Cbi/87/2005, bola žaloba o vylúčenie veci z konkurznej podstaty úpadcu, teda iný predmet konania než v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 5Cb/601/1999 o určenie neplatnosti právnych úkonov. Navyiac, v predmetnom konaní nešlo ani o totožnosť osôb, nakoľko jeho účastníkom nebol žalovaný v 2. rade, ani vedľajší účastník na strane žalovaného v 2. rade. Stotožňujúc sa s názorom prvostupňového súdu, potvrdeným odvolacím súdom, má dovolací súd za to, že uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 09. 05. 2007, č. k. 9Cbi/87/05-268 (č. l. 228 - 232) o schválení zmiery medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade sa vzťahuje len na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom Dohody o súdnom zmiere uzavretej medzi žalobcom a žalovanou v 1. rade dňa 25. 04. 2007 (č. l. 219 – 226) a ktoré sú výslovne uvedené vo výrokovej časti predmetného uznesenia. Ohľadom vyššie označenej nehnuteľnosti súdny zmiere schválený nebol. V súvislosti s poslednou vetou uvedenou v prílohe č. 1 Dohody o súdnom zmiere, v zmysle ktorej „V prípade ďalších neuvedených súdnych sporov, ktoré by sa vyskytli po podpísaní tejto dohody, účastníci navzájom konanie zastavia.“ (č. l. 227), dovolací súd zdôrazňuje, že k zastaveniu konania môže dôjsť okrem iného aj na základe späťvzatia návrhu na začatie konania žalobcom, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Žalobca, ktorý je tzv. dominus litis v rámci svojej dispozičnej právomoci rozhoduje o tom, či na podanej žalobe zotrvá, alebo ju vezme späť. Keďže v prejednávacom prípade k späťvzatiu žaloby žalobcom nedošlo, správne súdy nižších stupňov skonštatovali, že bolo povinnosťou súdu o nej konať a rozhodnúť, a to v znení, v akom súd prvého stupňa pripustil zmenu žaloby uznesením zo dňa 25. 05. 2009, č. k. 5Cb/601/1999-181, právoplatným dňa 05.06.1999. V opačnom prípade by totiž porušil právo

účastníka konania vyplývajúce z prvej vety čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) vytýkaným žalovaným v 2. rade, dovolací súd zdôrazňuje, že síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia tzv. inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Spôsobilým dovolacím dôvodom je len vtedy, ak sú splnené podmienky prípustnosti dovolania vymedzené v § 238 O. s. p..

Rovnako pokiaľ žalovaný v 1. rade namieta, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, je potrebné uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom, samo nesprávne právne posúdenie veci však prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania (§ 238 O. s. p.), nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť len vtedy, ak by prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 ods. 3 O. s. p., v posudzovanom prípade však odvolací súd vo výroku svojho rozsudku prípustnosť dovolania nevyslovil.

Na základe uvedených skutočností týkajúcich sa nedostatočného odôvodnenia súdnych rozhodnutí, dovolací súd podľa § 243b ods. 2 veta prvá, § 243b ods. 3 veta prvá, veta druhá, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V ďalšom konaní, v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243d ods. 1 veta druhá O. s. p.), sa prvostupňový súd vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.. V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave, 28. februára 2013

JUDr. Alena Priecelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: H.